

Vereniging Vrienden van Park Darwin

JAARVERSLAG 2022

Dit was *first of all* het eerste jaar na de coronapandemie, alles werd weer volkomen normaal. Alleen van de winterlunch begin februari werd nog afgezien, het werd een vrijwilligerslunch pas in juni. Alle corona-gerelateerde voorzorgen smolten als sneeuw voor de zon weg. De tuin was geen corona-toevluchtsoord meer. De overstelpende drukte nam af. Wel wisten nog steeds meer mensen de tuin te vinden dan voor die tijd.

TUINONDERHOUD

Maar het was ook het jaar waarin de nieuwe beheerder aantrad, Marije Maitland. We komen haar ideeën vanzelf tegen.

Na de jaarlijkse grote snoei (met voorbijgaan aan omkaderde gebieden) en het compost strooien (de compost krijgen we van de gemeente) werd al snel duidelijk dat onkruid wieden een nog grotere prioriteit kreeg. We zijn een historische vaste-plantentuin, daarbij past het weren van vreemde invloeden uit de buitennatuur, vooral wortelonkruiden als zwaluwtong, haagwinde en zevenblad. Zelfs buiten de tuin, in het Darwinpark, gingen we soms aan de slag om vooral heksenkruid, ook in de tuin een grote plaag, te verwijderen. Hier en daar werden vaste planten naar betere locaties verplaatst. Vooral ook kattenstaart werd dit jaar grootschalig verwijderd. Sommige plekken achteraf werden vergeten. Dan schrik je van het hoog opgeschoten 'onkruid'.

Een bijzonder initiatief kwam van de NRC. Zoals veel Nederlanders besloten ook wij een gebied van 1 m² van de tuin volkomen te laten verwilderen, naast het tuinhuis. We zetten er een duidelijke markering omheen. We zagen andere dingen groeien dan gebruikelijk. Op het eind was het verschil toch niet goed meer zichtbaar.

Aan de andere kant van het tuinhuis hadden we rood bloedgras geplant. Maar het was niet rood en het woekerde ongenadig. We hebben het met wortel en tak verwijderd. Er werden daar zeldzame planten gepoot, door Marije uitgezocht. Ze wachten op de lente! Zie de laatste nieuwsbrief van het jaar. Er komen ook nieuwe planten onder de Anna Paulownaboom, waar de schaduw maar vooral de slakken te sterk bleken voor een aantal planten.

Trouwens, Maartjes allereerste aanzet tot het idee om alle planten precies in kaart te brengen, de borderplattegronden, is onder de bezielende leiding van Marije verder uitgewerkt en door haarzelf en de tuincoördinatoren dit jaar voltooid. Pieter Janssen maakte de digitale tekeningen. We hebben voor deze klus een gift gekregen van een lid. Aangezien er ieder jaar een aanvulling moet komen, hebben we daarvoor geld in de begroting gereserveerd.

Je moet die plattegronden namelijk elk jaar aanpassen. Nu weet je waar wat staat, ook buiten het groeiseizoen. En je kunt ook goed bijhouden wat het goed doet en wat minder, zodat je voor andere beplanting kunt kiezen. Verder maakten we een begin met het maken van bollenplattegronden, want daarvan staan er inmiddels zoveel dat we soms helemaal niet meer weten waar wat staat. Dat bleek geen eenvoudige klus. Soms sta je voor verrassingen, sommige verspreiden zich. En andere keren kun je ze schrappen. Dan zijn ze niet opgekomen.

Voor twee van de centraal gelegen borders, waar de woekerende helianten het vorige jaar krachtig waren teruggedrongen, werd door tuincoördinator Lizette Oostendorp een fraai beplantingsplan gemaakt.

Marije maakte in de website een start met een grote database van zeer veel planten waar ze pakkende teksten voor schreef, vooral voor inmiddels 60 QR-codes, waarvan er steeds een aantal in

de tuin staan, in de bloeitijd van de betreffende plant. De betreffende pagina in de website wordt druk bezocht.

Maartje der Kinderen bleef als adviseur betrokken bij de tuin, ze blijft de minituincursussen doen, waar we o.a. leerden over de winterstek aan iedere plantwortel, en ze doet nog meer zoals straks blijkt. Ze blijft ons gelukkig trouw.

Tuiniers waren er op de werkdagen steeds voldoende, de tuin heeft een functie om mensen een zinvolle dagbesteding te bezorgen. We tellen wel 55 actieve vrijwilligers. En je leert steeds weer bij. Sommige fanatici werken op meerdere dagen per week. Regen was in sommige korte perioden een spelbreker. Maar het was wel het meest zonnige kalenderjaar sinds de metingen begonnen, in maart bleef die maar schijnen bijvoorbeeld. De altijd verplicht aanwezige tuincoördinator gaf altijd heldere richtlijnen bij de rondleiding door de tuin waar elke werkdag mee begint. Zelfs gaf Maartje een speciale eendaagse cursus om invalcoördinator te worden, dit omdat tijdelijk een tuincoördinator ontbreekt. Er stonden tien nieuwe invallers op uit de groep tuiniers, die allemaal een keer zullen coördineren, zelfs ondergetekende.

In het voorjaar was er een excursie van onze eigen tuiniers naar het J.P.Thijssesepark in Amstelveen. Schitterend is dat, u mag het niet missen. Wat een stinzenplanten!

In de zomer was er nog een succesvolle: naar de Botanische Tuinen van Universiteit Utrecht. Groepen uit Anna Paulowna en Den Bosch kwamen georganiseerd op excursie naar onze tuin.

Op mooie dagen telde ondergetekende weleens 30 passanten tijdens werkdagen en -uren. Helemaal stil was het bijna nooit. Gezegd moet worden, dat het Darwinpark, het restgedeelte van de groenaanleg van het Darwinplantsoen, altijd wandelaars al of niet met hond zag; het is een zeldzaam hondenlosloopgebied, terwijl ze de Bloementuin alleen aangeliend in mogen. Wat verder het park betreft, met name het rosarium bij de Hugo de Vrieslaan met de bedenkers van de Spinozabankjes was alleen even sprake van een bankje voor kinderen op die plek met opknappen van het rosarium. Ooit gaan we er aandacht aan besteden. Gemeentelijk tuinier Chris Barendse, die de jaarlijkse snoei doet in februari, besteedde het jaar door veel aandacht aan het parkgedeelte, met goed resultaat. In oktober werden de taxushagen gesnoeid door mensen van firma DonkerGroen, al het taxusafval werd opgeruimd. Ook werden stilletjes een keer wat bomen gesnoeid.

Op tuinwerkdagen werden de aanwezige tuiniers in de koffie- of theepauze steeds weer vergast op culinaire delicatessen van Frédéric of van Sonja, de overburen. Dat kon weer.

Maartjes afscheid als beheerder was groots, er kwam een wel erg mooi fotoboek uit van de tuin waarin alle vrijwilligers zich zo'n beetje konden terugvinden. En ze gaat alle land-art-projecten in Nederland bezoeken aan de hand van een geschonken boek. Als ze daar al tijd voor heeft; want ook in Nijmegen zit ze niet stil.

Het aan het eind van het jaar verwijderen van vooral plataanbladeren (die in de tuin niet verteren, ze worden weggehaald waar nodig) van de bovenkant van de taxushagen bleek geen eenvoudige klus; al konden we dat wel aan. Om de heg te sparen mag je dat niet nalaten.

Laat in het jaar zijn nog nestkasten schoongemaakt.

De zware klussen zoals bijsnoeien van de hagen werden als vanouds uitgevoerd door Jos Brouwer en zijn buurman Flip Bethe, die daarmee de gemeente werk uit handen namen; Jos werd bovendien zo'n beetje coördinator materiaalbeheer. Best een zware klus.

In het najaar gingen opnieuw 1000 bollen de grond in. Niet allemaal slaan ze aan, je moet steeds weer bijplanten, maar op den duur raak je de kluts een beetje kwijt. Die bollenplattegronden maken we niet zonder reden.

BIJZONDERE ACTIVITEITEN

In het gebied dat bekend staat als de kooi (waar tuinafval gestort wordt om af te voeren) was, na een meerdaagse schildercursus in en rondom het tuinhuis, tijdens de Open Dag een

schilderijtentoonstelling van leerlingen van Wilma Caris, een trouw lid. Veel bloemen en groen op het doek.

Laat in het jaar was in het tuinhuis een heuse, boeiende middaglezing met lichtbeelden door Maarten Frankenhuis, vroeger directeur van Artis, over partnerkeuze in het dierenrijk. Het mooie tuinhuis kon dat net aan. Ja, dat bewees nu echt zijn diensten. Dat kwam helemaal af: met sedumdak (gefinancierd door DonkerGroen), zonnepanelen die we zelf bekostigden (we leveren trouwens stroom aan het net), verwarming en wifi; en met een beamer. Het tuinhuis kreeg zelfs een eigen huisnummer: 14A. Of het ooit een officiële opening en een eigen naam krijgt wordt steeds onwaarschijnlijker.

Open Dag en Boekettendag verliepen weer als vanouds, al stroomde het op de tweede van de regen. Mensen lieten zich nauwelijks weerhouden, regenpakken bewezen goede diensten. De tuin vervult een functie! Misschien stonden de boeketten, waarvan 110 werden geplukt, zelfs langer! De dag leverde ook nog nieuwe leden op.

Op de Open Dag waar zowat 300 mensen op af kwamen, werd van alles verkocht, zoals door de tuiniers maandenlang verzorgde opgepotte planten en stekken uit de tuin. De verkoop daarvan was goed voor 200 euro. Niet gering! Verder tassen van Barbara Haasnoot, appelgelei van Sonja Vetter, eigen op de tuin geïnspireerde kunstkaarten van Joke Jansen Schoonhoven en nog zo het een en ander. Het voorbereide werkrooster werd geheel losgelaten, eenieder deed veel meer dan haar plicht. Veel belangstelling was er voor de wandeling onder leiding van Frédéric ten Broeke, de overbuurman, over het Darwinplantsoen en de verschillende typen vrijstaande huizen. Geanimeerder kon niet, de partytent was wegens de hitte onmisbaar; altijd weer een klus om die op te zetten. Zou dat ooit lukken zonder Jos?

De vrijwilligersdag in oktober (zo vroeg gepland uit corona-angst, normaal de jaarafsluiting) vond plaats in restaurant Polder met een bezoek aan Anna's Tuin en Ruigte, allemaal achter treinstation Science Park. Die biologische tuin is behoorlijk overwoekerd door haagwinde en stikstofminnende braamstruiken. Maar men prijst er de resultaten. Enkelen kregen een privérondeleiding door een tuinier die ook bij ons werkt. Wat een verschil, geen onkruid mag ooit verwijderd worden. Vooral in het voedselbos (nog aangelegd door bevlogen ambtenaar wijlen Broer Soolsma) worden goede resultaten bereikt ondanks overwoekering. Het bericht van uittrekken van een enkele slinger haagwinde leverde een woedende blik op. Alle tuiniers kregen een welverdiend boek naar keuze van de vereniging cadeau. De openers en sluiters van de hekken (elke dag!) kregen voor hun diensten een waardebon groot €50, naast een klein aantal anderen. Volgend jaar weer zo'n dag, maar dan later in het jaar.

De vele kerststukjes werden alom in dankbaarheid aanvaard, vooral door Dynamo, al kwam die dank wel laat.

ORGANISATIE

Door de nieuwe WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) moesten de statuten worden aangepast. In verband hiermee stelde het bestuur ook een huishoudelijk reglement op, dat was er nog helemaal niet. Het lukte niet om in 2022 een concept statutenwijziging en bijbehorend huishoudelijk reglement aan de leden voor te leggen. Aan het eind van het jaar was een notaris bereid gevonden zich hieraan te wijden. Volgend jaar verder.

De Jaarvergadering in het Hoekhuis aan de Fizeaustraat verliep probleemloos. Niet meer digitaal. Er werden ongeveer 220 leden aangeschreven. Pauline van Tets werd het nieuwe kascontrolecommissielid. En Marije het nieuwe bestuurslid. We haalden net het quorum. **VOLGENDE KEER, BINNENKORT DUS, GRAAG MEER LEDEN!!!** Anders staat alles stil. En het is heel gezellig met lekkernijen.

In het financiële jaarverslag leest u hoe succesvol onze subsidieaanvragen liepen. We kregen bijna alles waar we om vroegen. Het digitaal aanleveren en aanvragen van subsidie was vaak lastig.

Er kwamen richtlijnen voor een communicatiebeleid, waarin niets betreffende PR (ook binnen de tuin zelf: QR-codes) onvermeld bleef; en voor een educatieplan: er komt een tuincursus voor tuiniers waarin men heel veel leert over tuinwetenschap en groenonderhoud. Verder is er sprake van een cursus materiaalonderhoud, een snoeicursus, een 'workshop inrichting borders' (in Utrecht) en een composteercursus. Ja, want kwalitatief goed tuinafval (zonder wortelonkruiden of plataanbladeren) gingen we zelf composteren om volgend jaar goede compost te verkrijgen. Zolang de cursus maar geschikt is voor onze tuin.

Het was een druk jaar voor Anna; want zij bereidde de vlindertelling voor, de bijentelling en de vrijwilligerslunch.

Ze stelde tevens de vier nieuwsbrieven samen die allemaal even lezenswaardig waren. Kijk nog eens op de website, daar staan ze!

Andere evenementen werden in gezamenlijkheid voorbereid.

De nieuwsbrieven bevatten 3 leerzame biologische stukken van Marije over ons tuinieren, bijvoorbeeld over inboeten, die brieven staan allemaal op de website; verder een inleiding door Sonja waarin ze alle gebeurtenissen benoemde van het afgelopen kwartaal, korte verslagen van evenementen als de vlindertelling en de excursies, prachtedichten, iets over Engelse tuinen en een portret van een vrijwilliger door ondergetekende, die iedere keer weer verbaasd is wat die vrijwilligers (niet alleen tuiniers) in hun mars hebben; hij voelt zich daar klein bij. En wat een rijkdom aan foto's in de nieuwsbrief! Het is een fotoblad aan het worden!

De website werd weer deskundig en vol inzet bijgehouden door Jules Schaper; hij heeft er steeds meer werk aan. Voor de facebookpagina zoeken we nog een redacteur. Meld u aan! Onze Instagrampagina wordt goed bijgehouden door Rita van Leeuwen.

Het volgend jaar zal ons ongetwijfeld weer voor nieuwe uitdagingen doen staan.

Namens het bestuur

Sonja Vetter-Samuëls (vz.), Joke Jansen Schoonhoven (penn.), Anna Tomson (secr.) en Marije Maitland (beh.)

Jan Dijk, secretaris verslaglegging